

Motion till riksdagen 2005/06:So680

av **Sylvia Lindgren m.fl. (s)**

Övervikt och fetma

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att medvetandegöra fetmaproblematiken.

Motivering

Övervikt och fetma är idag ett stort globalt hälsoproblem och leder till ett stort antal medicinska komplikationer, som medför höga kostnader för hälso- och sjukvården, minskad livskvalitet och inte minst ett stort lidande för den drabbade individen.

För de flesta är fetma ett tillstånd som innebär stort lidande. Undersökningar visar att i frågor om livskvalitet så hamnar människor med fetma på lika låga värden på skalan som personer med reumatism, kronisk lungsjukdom eller ryggmärgsskador. Många med fetma får också psykiska problem som depressioner och ångest. Förutom livskvalitetsaspekten är risken för diskriminering överhängande inte minst i skolan och arbetslivet.

Den genetiskt betingade fetman, vilken utlöses i kombination med sociala, kulturella och samhälleliga faktorer som individen, särskilt i unga år, har svårt att värja sig emot, är till stor del ett av de forskningsområden, vilket är tämligen eftersatt. Det är inte så enkelt att fetma beror på att vi äter för mycket och rör oss för lite, det är en sanning med modifikation, med hänsyn tagen till de ärftliga aspekterna.

Övervikt och fetma hos barn och ungdomar är ett snabbt ökande problem. Idag är 20 procent av barnen överviktiga. I unga år grundläggs också vad som i vuxen ålder leder till följsjukdomar i "fetmans spår". Fetmarelaterade sjukdomar tar stora delar av sjukvården i anspråk med stora kostnader som följd. Diabetes, hjärt-kärlsjukdomar och ledproblem är några av de allvarliga konsekvenser som fetman för med sig.

Att ge barnen förutsättningar till goda matvanor från början är en viktig nyckel till att på lång sikt skapa en god "matkultur". Här spelar skolan och skolmaten en viktig roll. Det är viktigt att barnen väljer skolmåltiden istället

Fel! Okänt namn på

för att springa till kiosken. Det måste bli enklare att göra nyttigare val av livsmedel. Några exempel kan vara att man ser över utbudet och prissättningen i skolcafeterian och ordnar lättillgängliga dricksvattenautomater.

Att få till stånd bättre matvanor och ökad fysisk aktivitet, speciellt bland barn och ungdomar kräver mobilisering och engagemang på många plan i samhället. Det finns ingen enskild insats som ensam kan få bukt med det snabbt ökande problemet med övervikt och fetma.

Några av insatserna som bör göras är att i större grad medvetandegöra fetmaproblematiken genom att fortbilda personal inom skola, vård och omsorg när det gäller betydelsen av goda matvanor och ökad fysisk aktivitet.

- Begränsningar av marknadsföring av mat riktad till barn bör tas under övervägande.
- Kommunikation om betydelsen av att äta rätt och röra sig ska ingå på ett systematiskt sätt i verksamheter inom barn- och mödrahälsovården, skolhälsovården och tandvården (matvanor).
- Idrottsrörelsen bör stimuleras att bredda sin verksamhet och attrahera fler, speciellt människor med en stillasittande livsstil, med utländsk bakgrund och funktionshindrade.

När man talar om problemätande, vikt och kroppsuppfattning är det viktigt att det hälsobefrämjande budskapet går fram utan att samtidigt bidra till ett osunt smalhetsideal och bantningsbeteende.

Stockholm den 30 september 2005

Sylvia Lindgren (s)

Veronica Palm (s)

Maria Hassan (s)